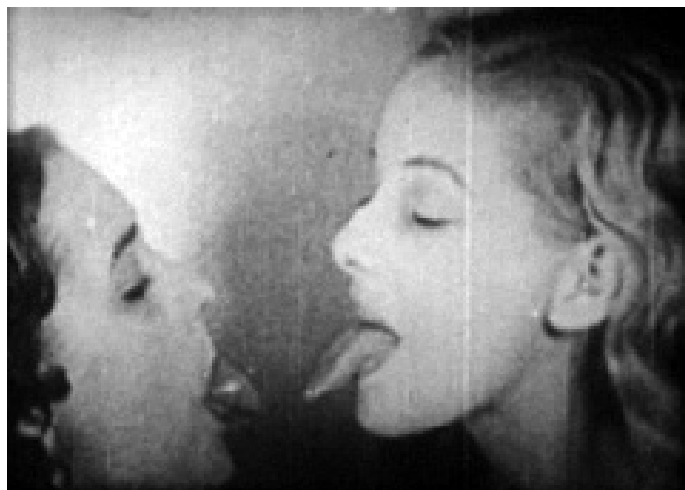

XCÈNTRIC EL CINEMA DEL CCCB XCÈNTRIC
XCÈNTRIC EL CINEMA

Gustav Deutsch:

Film Ist. A Girl and a Gun

Després dels cèlebres primers capítols del “Film Ist” (1-6) / (7-12), realitzats entre 1996 i 2002, Gustav Deutsch presenta la nova producció del seu projecte en curs: a partir de la idea de Griffith i Godard (“tot el que necessites per fer una pel·lícula és una dona i una pistola”), Deutsch explora els mites narratius i els fonaments del cinema, la seva eròtica, seducció i bellesa. Els materials són fragments perduts o oblidats “de les primeres quatre dècades i mig del cinema”, trobats en onze arxius d'arreu del món: imatges pornogràfiques, científiques o de propaganda, ficcions i documentals, que s'entrecreuen en la composició musical d'un “drama filmic en cinc actes”. La teoria i l'art del cinema es juxtaposen -imatges, peces musicals, fragments de Homer, Safo o Plató- en una poètica d'apropiació, manipulació i recontextualització, que ressegueix la gran Història (Gènesi, Paradís, Eros, Thanatos, Simpòsium) i el seu reflex en els petits relats originals del cinema i el món: l'amor, l'erotisme, el desig i la mort.

Film Ist. A Girl and a Gun, Gustav Deutsch. Àustria, 2009, 93'

Conversa amb Gustav Deutsch

Gustav Deutsch: El focus del tretze capítol de *Film Ist* és un dels primers i primordials temes del cinema: la confrontació entre sexes. Per aquest nou treball, he tornat a la meua col·lecció de cites: el títol serà *Film Ist, a girl and a gun*, en referència a la cita de D.W.Griffith que Godard va reprendre en un dels seus films. La frase, “All you need to make a film is a girl and a gun” [Tot el que necessités per fer un film és una noia i una pistola] desperta moltes qüestions al meu cap: què volia dir exactament Griffith? Les dues paraules són una combinació estranya, però impliquen moltes coses sobre la confrontació entre sexes. Per descomptat, hi ha una resposta apropiada de les feministes, segons la qual “Tot el que necessités per aturar un sexista és una noia amb una pistola”.

Hanna i jo vam anar dues setmanes a Bloomington, al desembre del 2007. Ens van deixar veure la col·lecció de DVD i vam seleccionar uns quaranta títols, que es podien veure a les taules de muntatge. La col·lecció està en un estat terrible: ningú ha tingut cura dels films des de que els va adquirir la Kinsey o els hi van donar. [...]

Tots els films són muts. Per descomptat, no tinc idea de com aquests films es devien projectar realment. No em puc imaginar a cinc persones assegudes davant d'una pantalla mirant una pel·lícula porno en silenci. Puc imaginar-me a un home mirant-les, però no a cinc. Suposo que les pel·lícules estaven acompanyades amb música. Per mi era massa car fer còpies de les pel·lícules que volia fer servir, especialment a causa del mal estat dels films, i per això vaig decidir enviar un operador de càmera des de Viena, que va filmar vint-i-dos films en HD.

La nostra experiència després d'estar tres dies veient les pel·lícules, és que aquests films esdevenien com objectes produïts en una cinta transportadora. A vegades el sexe és desagradable perquè tens la impressió que ningú està gaudint. Però tinc que admetre que, per a Hanna i per mi, després d'estar mirant pel·lícules porno al llarg de dues setmanes, vuit hores al dia, hi havia alguna seqüència que ens provocava. Després de tot aquest temps veient-les pots pensar que això no pot succeir, però sorprenentment passa, com a producte d'algun petit moviment o de quelcom molt difícil de definir. [...]

Scott MacDonald: Voldries afegir alguna cosa a propòsit d'algun dels teus films?

Gustav Deutsch: Crec que va ser Renoir qui una vegada va dir: “Si pogués explicar els meus films en detall, seria escriptor”. De cap dels meus films sóc capaç de proporcionar una explicació precisa sobre per què he escollit uns plans en particular o per què he combinat unes escenes i quin significat hi ha darrera d'aquestes combinacions. I fins i tot si crec que ho sé, no estic segur de què ho hagi de dir, perquè dir-ho podria ocultar altres possibles interpretacions.

Scott MacDonald, *A Conversation with Gustav Deutsch (part 2)*, a: *Gustav Deutsch*, Österreichisches Filmmuseum, 2009.

Conditio humana, per Michael Loebenstein

A girl and a gun explica la història de l'home i la dona en cinc capítols –*Genesis* (Gènesi), *Paradeisos* (Paradís), *Eros* (Amor), *Thanatos* (Mort) i *Symposion* (Banquet)– com una sèrie de violentes separacions i no menys violents aparellaments, a través de la creació del cosmos, des del caos fins a l'establiment del matrimoni modern. Els papers de Gaia, Uranos, Eros, Thanatos i els Cíclopes es distribueixen en diverses constel·lacions. Els conflictes, que sorgeixen de dividir la totalitat original, motiven fets vigorosos (la copulació, la dansa, la lluita o el naixement dels cossos), una destrucció orgiàstica (explosions, incendis, assassinats, homicidis involuntaris) i una mecànica fetitxista, que Deutsch (en sentit similar a Freud) identifica amb les modernes manifestacions de Thanatos. [...]

El cineasta torna a escollir els seus protagonistes d'un vast repertori de films d'arxiu. Com els actors en les tragèdies antigues, alguns d'aquests “caràcters prestats” duen màscares (els assistents d'un carnaval, els protagonistes d'un petit film porno, els soldats anglesos que duen màscares de gas en un noticiari) i desenvolupen els seus rols d'acord amb la Poètica i la Retòrica d'Aristòtil: a través de l'acció (la conducta), enlloc de la narració.

Si podem interpretar els capítols previs de *Film ist* com una poètica investigació de la desconstrucció dels sistemes científics de classificació, primordialment taxonòmics (com a procés de sistematització i classificació), llavors *Film ist* fa servir la poesia tant com a mètode com a *objet* de la seva examinació. Tota aspiració humana –i això inclou el cinema segons Deutsch– ha estat dirigida a constituir mites a partir de la gènesi del cosmos. Així, la Mare Terra es creada des del caos per plans d'arxius acolorits en vermell. Soldats amb màscares de gas representen els Cíclops d'un ull; dones amb vel ballen al Edison Back Maria Studio amb dones nues del nazi *Bund Deutscher Mädchen* fent gimnàstica a les dunes del Mar del Nord.

[...] Aquí la poesia és entesa com un procés en el quals els incidents esdevenen casos, i les coincidències en destins per la via de crear una estructura. El procés de muntatge de Deutsch produeix els gestos i les interconnexions narratives dels materials originals en una forma més enfocada i penetrant a través del muntatge paral·lel o el match cut (unió dels plans per similitud o contrast). La imatge d'una *conditio humana* natural és creada a la taula de muntatge.

Michael Loebenstein, *Conditio humana*, a: *Gustav Deutsch*, Österreichisches Filmmuseum, 2009.

Programadors: Gonzalo de Lucas i Núria Esquerra